

Gražina Drėmaitė: Vardan tos Lietuvos

2006-07-03

Į Baltosios anketos klausimus atsako restauratorė Gražina DRĖMAITĖ

1. Kokią Lietuvą norėtumėte matyti po šimto metų? Kokie visuomeninės raidos principai (ar įstatymai) galėtų padėti to siekti?

Kai politinis elitas nustos tarpusavyje rietis, kai visos partijos ir valstybinės institucijos pradės žiūrėti viena kryptimi - VARDAN TOS LIETUVOS - gal tada sulauktume Lietuvos, kurią norėtų matyti dauguma.

2. Ar jaučiatės esąs Lietuvos bendruomenės narys? Ar galėtumėte su pasididžiuoimu ištarti - "Aš esu lietuvis ir tuo labai didžiuojuosi" ir kodėl?

TAIP. Galiu ir labai dažnai tą pasakau kitiems ir mintyse. Todėl, kad lietuviui to, kas širdyje giliai įrašyta, deklaruoti nereikia.

3. Ar Jus tenkina Lietuvos valstybės kultūros politika? Kas joje, Jūsų nuomone, keistina?

Netenkina. Ji turėtų būti visur, visose srityse, net ir versle. O šiandien kultūra yra "likutinė". Valstybės kultūros politika - tai nėra tik bibliotekos, muziejai, teatrai... Ji turi būti gyva ir matoma ugdant visuomenę, mokykloje, ligoninėje. Taip pat ir kiekviename laikraštyje...

4. Ar Jus tenkina Lietuvos valstybės švietimo politika? Kas joje, Jūsų nuomone, keistina?

Visiškai netenkina. Pirmiausia turi atsirasti MOKYTOJAS. Ir jokios reformos to nepadarys. Naujos kartos, būsimos LIETUVOS VISUOMENĖS parengimas - tai neišmatuojama atsakomybė. Aš ir po 50 metų galiu pakartoti mano Mokytojų žodžius, sakinius, išmokus eilėraščius, taisykles... Tai buvo ir gyvenimo, elgsenos, grožio supratimo pamokos (ne vadovėlinės).

Ko gali šiandien išmokyti mokytoja, kuri klausia: "O kodėl čia reikia prieš Vėlines tvarkyti kapus?" Arba, kokia mokykla ir mokytojas išleido į gyvenimą abiturientę, kuri per stojamuosius į Dailės akademiją, paklausta apie Žalgirio mūšį atsako, kad čia kovojo Barbora Radvilaitė su totoriais...

Ar iš esmės neturėtų susirūpinti (arba atsistatydinti) švietimo ir mokslo ministras po kiekvienos LTV "Klausimėlio" laidos?

5. Kokių permainų Lietuvos Valstybės strategijoje reikėtų pageidauti, norint susigrąžinti masiškai į Vakarus emigruojančią jaunąją Lietuvą?

Pirmiausia privalo būti įsteigtos NORMALIOS darbo vietos su NORMALIU atlyginimu už atliktą darbą. Šiandien įstaigose (ir valstybinėse, ir privačiose) klesti visokios kombinacijos (vokeliai), išsisukinėjimai. Tarpsta visiškas teisinis nihilizmas ir, svarbiausia, nebaudžiamumas. Paviešinti pažeidimai - tai tik smulkios nuotrupos.

O dar įvardyčiau ir išvykstančiųjų TAUTINIO ORUMO stoką (ypač tarp jaunimo).

6. Lietuva dažnai įvardijama kaip šalis, pirmaujanti pagal savižudybių skaičių. Kodėl taip yra ir ką daryti, kad būtų kitaip?

Manau, kad tai vyksta dėl bedarbystės, dėl pilietinių teisių nepaisymo, o visa tai atsiranda vėlgi dėl auklėjimo, kultūros stokos... Kai žmogus visai neturi kuo užsiimti, kai nėra jokių interesų, susidomėjimo gyvenimu, laisvo laiko perteklius sudaro visas sąlygas tenkinti žemiausias užgaidas... O toliau jau ratai rieda žemyn nebesustodami.

Dar, manyčiau, negalima užmiršti ir tų 50 metų poveikio kai kurių žmonių psichikai. Juk ne visi sugebėjo taip greitai prisitaikyti prie kitokios gyvenimo sampratos.

7. Ar Jus tenkina tai, kaip Lietuva suvokia ir pateikia save žiniasklaidoje ir televizijoje?

Kai reikia ir kai norime - labai gražiai save pateikiam. Ypač užsienio parodose, konkursuose, mugėse. Rezultatai kalba patys už save.

Tačiau kasdienėje spaudoje ir televizijų laidose kažkodėl reikalinga tik intriga, sensacija, ir būtinai iš blogosios pusės. Mano supratimu, žiniasklaidai neužtenka pateikti vien faktų, ji turėtų prisiimti ir visuomenės auklėtojo, gėrio bei amžinųjų vertybių propaguotojo vaidmenį. Reikia dažniau rašyti apie gražaus, tolerantiško, altruistiško elgesio pavyzdžius. Arba nors per pusę. O dabar - ką beatsiverstum - smurtas, apgaulė, žudymai, vagystės...

Žurnalistų etikos sargai turėtų kažkaip akinti žiniasklaidą slinktis nors šiek tiek arčiau gėrio.

Iš savo patirties galiu patvirtinti, kad straipsnio apie kažką pažangaus arba pagiriančio dažnas laikraštis ar žurnalas nespausdins. Tai neįdomu.

8. Kokios lietuvių nacionalinės savybės Jums atrodo gražiausios, o kokios ne? Lietuvos žmonių moralė, sąmoningumas, patriotizmas, diagnozė ir perspektyvos.

Lietuviai yra darbštūs, kūrybingi, išradingi. Dauguma jų labai vertina savo šaknis, puoselėja tradicijas. Jiems svarbi lietuviška šeima.

9. Lietuvos kultūros, istorijos ar visuomenės veikėjas, kuris yra Jums autoritetas? Ir kodėl?

Manau, kad visose gyvenimo, profesijos, valdymo srityse lemia ASMENYBĖ. Jos kokybei neturi įtakos nei įstatymai, nei jokios nuostatos ar reglamentai. Kai darbą atlieka Asmenybė, galima tikėtis ir sėkmės, ir rezultatų, ir pažangos. O vardai ir pavardės - antraeilis dalykas.

10. Kokiais moraliniais principais vadovaujatės savo gyvenime?

Nėra geresnio jausmo, jei gali ir padarai kitam ką nors gera...

<http://www.bernardinai.lt/index.php?url=articles/50478>